

The logo features the word "AMPELI" in a bold, dark blue, sans-serif font. The letter "A" is stylized with a horizontal line through its middle. Below the word "AMPELI" is a thin horizontal line.

AMPELI

TAX LAW OFFICES

ליצירת קשר:

0722-405100

054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

מיסוי בינלאומי – לשכת המתכננים הפיננסיים

עו"ד (רו"ח) מאורי עמפלי

יוני 2024

אין באמור במצגת זו כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי בסוגיות הנידונות ובכל אופן מומלץ להתייעץ עם מומחה מס לפני נקיטת צעדים משפטיים ו/או אחרים המסתמכים על מצגת זו.

תוכן עניינים – סוגיות במיסוי בינלאומי – חלק א'

חלק א – מיסוי בינלאומי – יחידים וניתוק תושבות

מיסוי בינלאומי – עקרונות בסיסיים במיסוי יחידים

- מבוא למיסוי בינלאומי, תושבות, שיטת מיסוי פרסונלית לעומת טריטוריאלית, כללי מקום מקור הפקת ההכנסה ורווח הון
- תושבות יחיד - תושב ישראל לעומת תושב חוץ

השלכות מס של ניתוק תושבות

- עזיבת ישראלים - ניתוק תושבות לצרכי מס הכנסה, פיצול תא משפחתי, נוודים דיגיטליים
- המשך דיווח בישראל לאחר עזיבת ישראל
- מס יציאה
- יחסי גומלין מוסד לביטוח לאומי
- חזרה לישראל
- תושב חוזר, תושב חוזר ותיק ועולה חדש: הטבות, חשיפות מס וביטול הפטור מדיווח החל משנת 2026

מיסוי בינלאומי במישור ההון המשפחתי והפרטי

- מיסוי מתנות וירושות
- רווח הון במישור המיסוי הבינלאומי, מיסוי השקעות ופעילות עסקית במישור הבינלאומי
- מיסוי פעילות בחו"ל באמצעות תאגידים: תושבות חברה לצרכי מס בישראל על פי מבחן השליטה והניהול

תוכן עניינים – סוגיות במיסוי בינלאומי – חלק ב'

חלק ב – מיסוי פעילות עסקית בחו"ל - המשך, זיכוי מס זר, קיזוז הפסדים מחו"ל

מיסוי פעילות בחו"ל באמצעות תאגידיים – המשך:

- תושבות חברה לצרכי מס לפי מבחן השליטה והניהול;
- חברה נשלטת זרה וחברת משלח יד זרה;
- סיווג חברה זרה כמוסד קבע ישראל;

זיכוי ממס זר לפי הוראות הפקודה

- זיכוי מס זר
- זיכוי ישיר וזיכוי עקיף
- זכות מיסוי ראשונה, בלעדית, שיורית

קיזוז הפסדים מחו"ל

תוכן עניינים – סוגיות במיסוי בינלאומי – חלק ב'

חלק ב - אמנות מס, הכנסות פסיביות בחו"ל

אמנות מס

- תושבות לצרכי אמנות מס
- מבחן שוברי שוויון
- מוסד קבע
- האמנה המולטילטרלית
- חשיפה לפעילות מעורבת ומוסד קבע – הרמת דגלים

מיסוי הכנסות פסיביות בחו"ל

- מיסי עיזבון – גרמניה, ארצות הברית
- מיסוי נדל"ן מחוץ לישראל – יוון, קפריסין,
- מיסוי LLC 5/2004 לעניין השקעה בנדל"ן בארצות הברית
- השקעות - באמצעות שותפות מוגבלת אל הלוואה משתתפת ברווחים

מיסוי פעילות עסקית בילאומית

המשך

מיסוי פעילות בינלאומית באמצעות תאגידיים

בשבוע שעבר - תושבות חברה כהגדרתה בפקודה לפי מבחן השליטה והניהול

בחלק ב':

- חברה נשלטת זרה
- חברת משלח יד זרה
- חשיפה למוסד קבע בישראל

דגשים בשליטה וניהול - תזכורת

דגשים והמלצות להקטנת החשיפה כי יטען שהשליטה והניהול מופעלים בישראל:

- ניתוח מקדמי של פעילות החברה הזרה והיקף עסקיה;
- ההחלטות האסטרטגיות והמהותיות יתקבלו (בישיבות דירקטוריון/אנשי מפתח) מחוץ לישראל ויתועד בהתאם;
- תהליך קבלת ההחלטות האסטרטגיות והמהותיות, לרבות - בחינת הצורך, בדיקת האלטרנטיבות, עבודור ההכנה המהוות בסיס לקבלת ההחלטה וההתייעצות עם גורמים מקצועיים - **יתבצע מחוץ לישראל.**
- **החלטות אסטרטגיות לעניין זה הינן:** החלטות עסקיות בהיקף כספי מהותי, ביצוע עסקאות בעלות השפעה מכרעת (למשל: מיזוג); מימון הפעילות השוטפת או מימון עסקה ספציפית ובפרט כשנדרשת החלטה בדבר ערביות; השקעות מהותיות או במגזרי פעילות חדשים וכיו"ב.
- דירקטוריון החברה הזרה יורכב מתושבי חוץ פעילים ו/או מתושבי ישראל השוהים זמן ניכר מחוץ לישראל לפעילות החברה ויתכנס באופן תדיר מחוץ לישראל על מנת לאשר את מדיניות החברה.

חוזר מס הכנסה 04/2002 + תוספת מאוגוסט 2016

דגשים בשליטה וניהול - תזכורת

דגשים והמלצות להקטנת החשיפה כי יטען שהשליטה והניהול מופעלים בישראל:

- חתימת החוזים המהותיים ותהליך קבלת ההחלטות בגינם מתבצעת מחוץ לישראל.
- מורשי החתימה הם תושבי חוץ ו/או תושבי ישראל השוהים זמן ניכר מחוץ לישראל.
- הניהול השוטף יתבצע ככל הניתן מחוץ לישראל על ידי תושבי חוץ, אנשי מקצוע בתחומם.
- נושאי המשרה בחברה הזרה צריכים להיות מתוגמלים בהתאם למשרתם.
- הלקוחות, הספקים וקבלני משנה תושבי חוץ וההתקשרות איתם תעשה מחוץ לישראל.
- נותני שירותים ובכללם עורכי דין, רואי חשבון, הנהלת חשבונות וכו' יהיו תושבי חוץ וההתקשרות איתם תעשה מחוץ לישראל.
- אתרי האינטרנט של החברה הזרה יישבו על שרת מחוץ לישראל ויעלה בשפה זרה בלבד.
- חשבונות הבנק ומשרדי החברה הזרה מחוץ לישראל.

חברה נשלטת זרה

חברה נשלטת זרה

חברה נשלטת זרה

סעיף 75ב לפקודה יוצר גוף משפטי, הקרוי "חברה נשלטת זרה" (להלן: "חנ"ז"). לגבי משטר המס של החנ"ז, קובע סעיף 75ב(1) לפקודה כי:

" בעל שליטה בחברה נשלטת זרה שיש לה רווחים שלא שולמו, יראו אותו כאילו קיבל כדיבידנד את חלקו היחסי באותם רווחים. "

אם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף, הרי שאף אם החנ"ז אינה מחלקת בשנת המס את רווחיה, עדיין יראו לצרכי מס את רווחיה כאילו חולקו לבעלי השליטה בה (דיבידנד רעיוני). **בעל השליטה בחנ"ז ימוסה על בסיס צבירת הרווחים הפאסיביים בחברה, למרות שאלו טרם חולקו לו בפועל.**

חברה נשלטת זרה

התנאים אשר צריכים להתקיים על מנת שחברה תושבת חוץ תסווג כחנ"ז לצורכי הפקודה מפורטים בסעיף 75ב(א)(1) לפקודה, כדלקמן:
" (א) בסעיף זה –

(1) "חברה נשלטת זרה" – חבר בני אדם שהוא תושב חוץ, שמתקיימים בו כל אלה:

(א) מניותיו או הזכויות בו אינן רשומות למסחר בבורסה...

(ב) רוב הכנסתו בשנת המס היא הכנסה פסיבית או שרוב רווחיו נובעים מהכנסה פסיבית...

(ג) שיעור המס החל על הכנסתו הפסיבית במדינות החוץ אינו עולה על 15%;

(ד) (1) למעלה מ-50% באחד או יותר מאמצעי השליטה בו מוחזקים, במישרין או בעקיפין, בידי

תושבי ישראל, או שלמעלה מ-40% באחד או יותר מאמצעי השליטה בו מוחזקים בידי תושבי

ישראל שיחד עם קרוב של אחד או יותר מהם מחזיקים בלמעלה מ-50% באחד או יותר מאמצעי

השליטה בו, או שלתושב ישראל הזכות למנוע קבלת החלטות ניהוליות מהותיות בו, לרבות

החלטות לענין חלוקת דיבידנד או פירוק..."

חברה נשלטת זרה

הכנסה פסיבית מוגדרת בסעיף 75ב(א)(5)(א) לפקודה, כדלהלן:

"(א) כל אחת מהכנסות אלה, למעט הכנסה אשר אילו הופקה או נצמחה בישראל היתה נחשבת לפי דיני המס בישראל כהכנסה מעסק או ממשלח יד:

(1) הכנסה מריבית או מהפרשי הצמדה;

(2) הכנסה מדיבידנד...;

(3) הכנסה מתמלוגים;

(4) הכנסה מדמי שכירות;

(5) תמורה ממכירת נכס, כמשמעותה בסעיף 88, שאינה ממכירת נכס ששימש בידי החברה בעסק או במשלח יד או שאינה ממכירת נייר ערך כהגדרתו בסעיף 88;

(א1) תמורה ממכירת נייר ערך, כהגדרתו בסעיף 88, אף אם היא הכנסה מעסק, אלא אם כן נייר הערך הוחזק בידי החברה פחות משנה והוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי שימש בידי החברה בעסק או במשלח יד;

(ב) הכנסה כלשהי שמקורה בהכנסות או בתמורה כאמור בפסקת משנה (א) או (א1), אף אם היא הכנסה מעסק או ממשלח יד; מניעה "כיבוס" של הכנסה פאסיבית להכנסה שאינה פאסיבית באמצעות דרישת הוצאות שונות כגון דמי ניהול.

חברה נשלטת זרה

דגשים:

- מבחן ההכנסה – מבחן הרווחים.
- הכנסה מדיבידנד - למעט הכנסה מדיבידנד שמקורו בהכנסה אשר הופקה על ידי "חבר בני אדם מוחזק" ואשר שולם עליה מס בשיעור העולה על 15%. לעניין זה "חבר בני אדם מוחזק" – חבר בני אדם המוחזק במישרין או בעקיפין על ידי החנ"ז בשיעור של 10% לפחות, או בשיעור של 5% לפחות אם מדובר בחבר בני אדם שהזכויות בו נסחרות בבורסה - "דיבידנד נייטרלי".
- "שיעור המס החל" – "סכום המס הזר שבו חויבה חברה נשלטת זרה בשל הכנסותיה הפאסיביות בשנת המס, כשהוא מחולק בסכום כלל רווחיה שמקורם בהכנסה פאסיבית באותה שנה".

חברה נשלטת זרה

דגשים - המשך:

- **אופן חישוב סכום ההכנסה הפאסיבית והרווחים הפאסיביים** - חישוב סכום ההכנסה, סכום הרווחים, וסכום ההכנסה הפסיבית, יקבע בהתאם לדיני המס החלים. החל מתיקון 198 מוגדרים "דיני המס החלים" בסעיף 75ב1(ב) ו-(ג) לפקודה כדלקמן:
- **לגבי חבר בני אדם שהוא תושב מדינה גומלת המגיש דו"ח על הכנסותיו או נישום באותה מדינה - דיני המס באותה מדינה תוך התאמות מסוימות המפורטות בסעיף 75ב1(ג) (להלן: "הרווח המותאם");**
- **בכל מקרה אחר – על פי דיני המס בישראל.**

חברה נשלטת זרה

דגשים (המשך):

הרווח המתואם - "על אף האמור בסעיף קטן (ב), בחישוב ההכנסה, ההכנסה החייבת והרווחים של חברת משלח יד זרה שהיא חבר בני האדם תושב מדינה גומלת כאמור יכללו גם אלה:

(1) דיבידנד או רווח הון גם אם הם פטורים ממס או שאינם הכנסה לפי דיני המס באותה המדינה, למעט רווח הון במסגרת שינוי מבנה שמהותו דחיית אירוע מס ואינו כולל חילופי מקרקעין במקרקעין, לרבות שינוי מבנה מסוג שקבע המנהל; לעניין זה יחושב רווח ההון בהתאם להוראות חלק ה'."

חוזר מס הכנסה 5/2004

חוזר מס הכנסה 6/2016

תושב ישראל – למעט מי שהיה לתושב ישראל לראשונה או לתושב חוזר ותיק, במהלך תקופת ההטבות.

פסק דין רוזבאד - ע"א 10241/17 (2019)

חברה נשלטת זרה

פס"ד רוזבאד נכסים (ע"מ 7678-09-11) (2017):

רקע עובדתי:

- חברת רוזבאד נכסים בע"מ היא חברה בת של החברה הציבורית רוזבאד נדל"ן בע"מ הישראלית (להלן: "רוזבאד נכסים").
- לרוזבאד נכסים חברה בת הולנדית (להלן: "החברה ההולנדית") המחזיקה בשתי חברות בנות בלוקסמבורג (להלן: "החברות הלוקסמבורגיות").
- החברות הלוקסמבורגיות מחזיקות בתורן בנכסי נדל"ן מחוץ לישראל, כולל באמצעות 5 חברות זרות (להלן: "החברות המחזיקות").
- בשנת 2006, מכרו החברות המחזיקות ואחת החברות הלוקסמבורגיות את כל נכסי הנדל"ן שבבעלותן תמורת 134 מיליון יורו (להלן: "עסקת המכירה"). המוכרות חילקו דיבידנד בסך 34 מיליון יורו והלוו את יתרת המזומנים שהתקבלו בעסקת המכירה לחברות קשורות בקבוצת רוזבאד.
- למעט חברה אחת לא שולם מס רווח הון במדינות התושבות.

חברה נשלטת זרה

פס"ד רוזבאד נכסים (ע"מ 7678-09-11) (2017) - המשך:

- בשנת 2006, רכשה החברה ההולנדית את מניותיה של חברה זרה שהחזיקה נדל"ן בשוויץ ומכרה אותן בשנת 2008 (להלן: "מכירת 2008").
- בהצעה שנשלחה לרשות המיסים בשנת 2005 סווגו החברה ההולנדית ואחת החברות הלוקסמבורגיות כחנ"ז (תוקן בשנת 2007 בהצעה מאוחרת יותר).

השאלה המשפטית העיקרית:

- האם רווח ההון שנוצר לחברות המחזיקות, לחברות הלוקסמבורגיות ולחברה ההולנדית מעסקת המכירה וממכירת 2008 יסווג כ"הכנסה פסיבית" של חברה נשלטת זרה? האם ניתן למסות את רוזבאד נכסים כאילו קיבלה "דיבידנד רעיוני" מהחברה ההולנדית ומהחברות הלוקסמבורגיות בגובה ההכנסה הפסיבית באותן שנים שלא חולקה?

חברה נשלטת זרה

פס"ד רוזבאד נכסים (ע"מ 11-09-7678) (2017) (המשך):

החלטת בית המשפט:

- לפי הראיות והעדויות שהוצגו, מדובר במיזם עסקי אחד של איתור, מימון, רכישה, אחזקה, השבחה ומכירה של נדל"ן בחו"ל, המנוהל ע"י רוזבאד נכסים ועובדיה. בנוסף, הכספים שהגיעו לחברות המחזיקות מעסקת המכירה שימשו חברות אחרות של קבוצת רוזבאד באמצעות העברת דיבידנד והלוואות.
- אכן ההחזקה הפורמלית היתה באמצעות חברות זרות, אך יש למסות את העסקה לפי **תוכנה הכלכלי האמיתי** ולא כאירוע מס של כל חברה וחברה בנפרד.
- בהתאמה, יש לראות ברווחים מעסקת המכירה וממכירת 2008 כ**הכנסות מעסק** ולא הכנסות פסיביות כטענת רשות המיסים, כך שלא יראו את הרווחים כאילו נמשכו כדיבידנד על ידי רוזבאד נכסים.

חברה נשלטת זרה

בערעור לבימ"ש העליון - פס"ד רוזבאד נכסים (ע"א 10241/17) (2019) (ערעור המדינה התקבל):

• "צודק המערער בטענתו, לפיה פסק בית המשפט המחוזי בניגוד להוראת סעיף 75ב לפקודת מס הכנסה, סטה בפסיקתו מעקרון יסוד שבדין בישראל למיסוי חברות, שלפיו חברה היא יחידת מס נפרדת, ויצר, באופן תקדימי וללא אסמכתא בדין, יחידת מיסוי חדשה, היא קבוצת חברות."

• עמדה חייבת בדיווח מספר 77/2019 - תנאי ההכנסות הפאסיביות בחברה נשלטת זרה במקרה של קבוצת חברות

לעניין קביעת חברה נשלטת זרה בקבוצת חברות זרות (למשל חברה בת זרה וחברות נכדות זרות), במסגרת בחינת התנאים שבסעיף 75ב(א)(1)(ב) לפקודה, יש לבחון את סיווג ההכנסות של כל אחת מחברות הקבוצה בנפרד ולא לבחון את סיווג הכנסות חברות הקבוצה כמכלול, בין אם עיסוקה של החברה הנבחנת בקבוצת החברות זהה לעיסוקה של חברת האם בקבוצה ובין אם לאו. כלומר, אין להתעלם מעקרון הישות הנפרדת של כל חברה.

הגדרת בעל שליטה לעניין חנ"ז וחמי"ז

הגדרת המונח "בעל שליטה" בסעיף 75 לפקודה – חברת נשלטת זרה וחברת משלח יד זרה

- **"בעל שליטה"** - תושב ישראל המחזיק, במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר, ב-10% לפחות באחד מאמצי השליטה בחבר בני אדם, באחד ממועדים אלה:
 - (1) בתום שנת המס;
 - (2) ביום כלשהו בשנת המס וביום כלשהו בשנת המס שלאחריה;
- **"יחד עם אחר"** - יחד עם קרובו וכן יחד עם מי שאינו קרובו, אם הם תושבי ישראל ויש ביניהם שיתוף פעולה דרך קבע על פי הסכם בעיניים מהותיים של החברה, במישרין או בעקיפין;
- **"אמצעי שליטה"** - כהגדרתם בסעיף 88.
- **"קרוב"** - כהגדרתו בסעיף 88, שהוא תושב ישראל.

שרשרת חברות

- "שרשרת חברות" - שני חברי בני אדם או יותר, המחזיקים, במישרין או בעקיפין, האחד במשנהו.
- "חברה עסקית" - חבר בני אדם תושב חוץ שרוב הכנסותיו ורווחיו אינם הכנסות פסיביות;
- "הכנסות ורווחים כוללים", של חברה עסקית - הכנסותיה ורווחיה וכן חלקה היחסי, במישרין או בעקיפין, בהכנסות וברווחים של כל חבר בני אדם בשרשרת החברות שבו היא מחזיקה, במישרין או בעקיפין; לענין זה, שיעור חלקה היחסי של החברה העסקית בעקיפין בהכנסות וברווחים כאמור, יחשב על ידי הכפלת שיעורי הזכויות ברווחים בכל חבר בני אדם בשרשרת החברות שבו מחזיקה החברה העסקית בעקיפין;
- יש להביא בחשבון את סכום הכנסותיה ורווחיה של החברה העסקית וכן את חלקה היחסי במישרין או בעקיפין בהכנסות וברווחים של כל חבר בני אדם בשרשרת החברות שבו היא מחזיקה במישרין או בעקיפין.
- ייחוס הרווחים מחבר בני אדם מוחזק לחברה העסקית, יעשה על פי הכפלת שיעורי הזכויות ברווח בכל חבר בני אדם שבשרשרת החברות.
- אם רוב סכום הכנסותיה או סכום רווחיה של החברה העסקית הם הכנסות או רווחים פסיביים יראו את תנאי ההכנסה הפסיבית כמתקיים ביחס לכל החברות המוחזקות ע"י החברה העסקית; החברה העסקית עצמה אשר מחזיקה כאמור בחברות האשכול לא תחשב לחנ"ז.

שרשרת חברות

• דוגמה:

לחברה זרה עסקית (להלן: "חברת האם") בבעלות מלאה של תושב ישראל, נבעו רווחים בשנת המס בסך 100,000 ש"ח מפעילות עסקית, ובסך 50,000 ש"ח מפעילות פסיבית. החברה מחזיקה בשלוש חברות. להלן נתוני ההחזקה והפעילות העסקית:

חברה א'	חברה ב'	חברה ג'	
64%	80%	45%	שיעור החזקה בזכויות לרווחים
80,000	150,000	25,000	רווח עסקי
5,000	300,000	150,000	רווח פסיבי

חברה א' מחזיקה בנוסף ב- 80% מחברה ד' שלה רווח פסיבי בלבד של 150,000 ש"ח.

שרשרת חברות

• המשך דוגמה:

חברה א' מחזיקה ב-80% מחברה ד' שלה רווח פסיבי בלבד של 150,000 ₪.
שאר בעלי המניות הם תושבי חוץ.

החברה	שיעור החזקה בחברה (חלק יחסי ברווח)	הכנסה עסקית	הכנסה פסיבית
האם	ל.ר	100,000	50,000
חברה א'	64%	51,200	3,200
חברה ב'	80%	120,000	240,000
חברה ג'	45%	11,250	67,500
חברה ד'	$80\% * 64\% = 51.2\%$	-	76,800
סה"כ		₪ 282,450	₪ 437,500

שרשרת חברות

- **ניתוח משפטי - מיסוי:**

- "כל החברות בהן חברת האם מחזיקה, עשויות להיחשב כחנ"ז, אם תקיימנה את שאר תנאי הסעיף.

- **חברה א'** תחשב כחנ"ז היות שמתקיים תנאי הרווח הפאסיבי (שכן חברה א' מהווה חבר מוחזק - הואיל והיא מוחזקת ע"י חברה עסקית אשר רוב רווחיה הכוללים נובעים מהכנסה פסיבית), וכן מתקיים תנאי ההחזקה (למעלה מ-50% מאמצעי השליטה בה מוחזקים בעקיפין ע"י תושב ישראל).

- **חברה ג'** לא תחשב כחנ"ז כיוון שאינה עומדת בתנאי ההחזקה (למעלה מ-50% מאמצעי השליטה)

- **חברות ב' ו-ד'** עומדות בתנאי הרווח הפאסיבי ובתנאי ההחזקה (מהוות חבר בני אדם המוחזק במישרין או בעקיפין, בידי החבר המוחזק), ולפיכך הן עשויות להיחשב כחנ"ז.

- **חברת האם**, שהיא חברה עסקית, לא תוגדר כחנ"ז מאחר והיא עצמה לא מוחזקת ע"י חברה עסקית, ורוב רווחיה והכנסותיה אינם פסיביים.

חברת משלח יד זרה

חברת משלח יד זרה

חברת משלח יד זרה

- סעיף 175ב1 לפקודה יוצר גוף משפטי, הקרוי "חברת משלח יד זרה" (להלן: "חמי"ז") - " בעל מניות תושב ישראל שהוא בעל שליטה בחברת משלח יד זרה שיש לה רווחים שהופקו או נצמחו ממשלח יד מיוחד, יראו אותו כאילו קיבל כדיבידנד את חלקו היחסי באותם רווחים, ויחול עליו שיעור המס הקובע בסעיף 126(א)."
- מטרתו ותכליתו של משטר החמי"ז הינה לתפוס ברשת המס בישראל הכנסה בגין שירותים הניתנים על ידי תושב ישראל אשר פועל באמצעות חברה זרה.

חברת משלח יד זרה

התנאים לקיומה של חמי"ז:

"חברת משלח יד זרה" - חבר בני אדם תושב חוץ, שמתקיימים בו כל אלה:

(1) אם הוא חברה - הוא חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76(א);

(2) 75% או יותר באחד או יותר מאמצעי השליטה בו מוחזקים, במישרין או בעקיפין, בידי יחידים תושבי ישראל;

(3) בעלי השליטה או קרוביהם, המחזיקים יחד או לחוד, במישרין או בעקיפין, ב-50% או יותר באחד או יותר מאמצעי השליטה, עוסקים בעבור החברה במשלח יד מיוחד, במישרין או באמצעות חברה שבה הם מחזיקים במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בשיעור של 50% לפחות;

(4) מרבית הכנסתה או רווחיה של החברה בשנת המס, מקורם במשלח יד מיוחד;

חברת משלח יד זרה

משלח יד מיוחד:

בצו מס הכנסה (קביעת משלח יד מיוחד), התשס"ג – 2003 נכללת רשימת עיסוקים ו/או מקצועות רחבה אשר הינם בבחינת "משלח יד מיוחד", בין היתר: הנדסה; וטרינריה; יצירת חומרת מחשבים, תפעול חומרת מחשבים וטיפול בחומרת מחשבים; פיתוח מדעי; תכנות מחשבים; עריכת דין; ראיית חשבון; רפואה; טיס ושיט; ייעוץ, לרבות בתחום הפיננסי, האישי, הביטחוני, החקלאי, הטכני, ההנדסי, הארגוני, הניהולי, המדיני, המדעי, המיסוי, העסקי, הכלכלי; ניהול, לרבות ניהול תיקים, השקעות או נכסים, ניהול חברות, ניהול ארגונים, מוסדות, גופים מסחריים לרבות בהליכי פירוק, פשיטת רגל ועוד, "ובלבד שעיקר ההכנסה ממשלח היד אינה הכנסה ממכירת מלאי".

חוזר 9/2003:

" יש לציין, שלא מדובר בהכרח במקצוע מוסדר או בצורת התעסקות מסוימת. כל עיסוק במשלח יד הנמנה בתקנות יכול להביא ליצירת חברת משלח יד זרה, וכל צורת התעסקות יכולה לגרום לכך בין בדרך של מתן שירותים פעילים ובין בדרך של ניהול עסק המתמחה במתן משלח היד וכיוצ"ב. אדם יחשב בעל משלח יד מיוחד בין אם השכלתו פורמאלית ובין אם לאו, בין אם עסק בכך בעבר ובין אם לאו."

- רשימה סגורה

- שיווק ומכירות / הימורים

חברת משלח יד זרה

סעיף 175ב(ד):

- בעל מניות תושב ישראל שהוא בעל שליטה בחברת משלח יד זרה שיש לה רווחים שהופקו או נצמחו ממשלח יד מיוחד, יראו אותו כאילו קיבל כדיבידנד את חלקו היחסי באותם רווחים, ויחול עליו שיעור המס הקובע בסעיף 126(א).
- בעל מניות שזכאי להטבות לפי הוראות סעיף 14(א) בשל היותו תושב ישראל לראשונה או תושב חוזר ותיק, יינתנו לו ההטבות לפי אותו סעיף בשל חלקו היחסי ברווחי חברת משלח היד הזרה אשר הופקו או נצמחו בחוץ לארץ, כל עוד טרם חלפו עשר שנים מהמועד שהיה לתושב ישראל.
- מס נוסף בעת חלוקת הדיבידנד בפועל בכפוף להתאמות וזיכוי מס זר.
- חוזר מס הכנסה 3/2016.

זכות מיסוי ראשונה, זכות מיסוי שיורית וזכות מיסוי בלעדית

כללים למניעת כפל מס במישור המיסוי הבינלאומי

- פעילות עסקית או עסקה בינלאומית מערבת שתי מדינות או יותר. לעתים נוצרת "תחרות" בין מדינות שונות על מיסוי הכנסה מסוימת.
- למשל תחרות בין המדינה שבה הופקה ההכנסה ("מדינת המקור") לבין מדינת תושבותו של הנישום שמפיק את ההכנסה ("מדינת התושבות").
- אמנות המס באות לקבוע כללי חלוקה של המיסוי בין המדינות באמצעות קביעת זכויות מיסוי מחד, ולמנוע או להקל במצבי כפל מס, מאידך.
- קביעת מקום מקור ההכנסה – בדין הפנימי, באמנות המס.

כללים למניעת כפל מס במישור המיסוי הבינלאומי

- מדינת תושבות מול מדינת המקור;
- זכות מיסוי ראשונה;
- זכות מיסוי שיורית;
- זכות מיסוי בלעדית;
- אמנת המס מטיבה מעצם טיבה ולא יוצרת חבויות מס.

זכות מיסוי ראשונה – הכנסות עסקיות אקטיביות ופסיביות

- עקרון עדיפות מדינת המקור במיסוי הכנסות אקטיביות – למדינה שבה הופקה ההכנסה מוקנית עדיפות במיסוי הכנסות עסקיות שהופקו בתחומיה, בצורת זכות מיסוי ראשונה המאפשרת מיסוי ההכנסות לפי הדין הפנימי של מדינת המקור;
- אמנת המודל של ה-OECD מקנה זכות מיסוי ראשונית למדינת המקור תוך שיתוף במס על ידי מתן זכות מיסוי משנית למדינת המושב ביחס להכנסות מריבית ודיבידנד.

הכנסות עבודה - דוגמה

סעיף 14 לאמנת המס בין ישראל לבין גרמניה – הכנסה מתעסוקה

1. בכפוף להוראות סעיפים 15 עד 18, משכורות, שכר עבודה וגמול דומה אחר שהופקו על ידי תושב מדינה מתקשרת תמורת עבודה, יהיו חייבים במס רק באותה מדינה, אלא אם כן העבודה מבוצעת במדינה המתקשרת האחרת. מבוצעת העבודה כאמור, ניתן לחייב במס את הגמול שנצמח באותה מדינה אחרת.
2. על אף הוראות ס"ק 1, גמול המופק ע"י תושב מדינה מתקשרת תמורת עבודה המבוצעת במדינה המתקשרת האחרת, ניתן יהיה לחייבו במס רק במדינה המתקשרת הנזכרת ראשונה אם:
- (א) המקבל שוהה במדינה האחרת תקופה או תקופות שאינן עולות יחד על 183 ימים בכל תקופה של 12 חודשים המתחילה או מסתיימת בשנת הכספים שבה מדובר; וכן
- (ב) הגמול משתלם על ידי מעביד שאינו תושב המדינה המתקשרת האחרת, או מטעמו; וכן
- (ג) הנושא בנטל תשלום הגמול אינו מוסד קבע שיש למעביד במדינה המתקשרת האחרת."

זכות מיסוי שיורית

- במקומות שבהם מוקנית למדינת המקור עדיפות במיסוי הכנסה מסוימת באמצעות זכות המיסוי הראשונית, למדינת המושב מוענקת זכות מיסוי שיורית, קרי, מדינת המושב תהיה רשאית למסות את ההכנסה גם היא, אולם עדיפות פיסקלית ניתנת למדינת המקור.
- המדינה שלה זכות מיסוי שיורית נושאת בנטל למנוע כפל מס, באמצעות הקלה ממסי כפל – לרוב מנגנון זיכוי ולעיתים באמצעות ניכוי או פטור – בהתאם לדיניה הפנימיים.
- מיסוי הכנסות של תושב ישראל בחו"ל – כאשר ישראל ממסה הכנסות של תושב ישראל שהופקו מחוץ לישראל, זכות המיסוי הראשונה היא למדינת המקור ולישראל זכות מיסוי שיורית – כבעלת זכות המיסוי השיורית ישראל תישא באחריות להקל את כפל המס שנוצר.

זכות מיסוי שיורית – דוגמה – אמנת המס עם גרמניה

דוגמה - סעיף 10 לאמנת המס ישראל - גרמניה: דיבידנדים וחלוקות ע"י חברה להשקעה במקרקעין

1. דיבידנדים ששילמה חברה שהיא תושבת מדינה מתקשרת לתושב המדינה המתקשרת האחרת, ניתן לחייב במס באותה מדינה אחרת.

2. אף על פי כן, ניתן לחייב במס דיבידנדים כאלה גם במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום מושב החברה המשלמת, ולפי דיני אותה מדינה, אבל אם בעל הזכות שביושר לדיבידנדים הוא תושב המדינה המתקשרת האחרת, המס שיוטל כך לא יעלה על:

(א) 5 אחוזים מהסכום ברוטו של הדיבידנדים אם בעל הזכות שביושר הוא חברה (שאיננה שותפות) המחזיקה במישרין לפחות ב-10 אחוזים מהון החברה המשלמת את הדיבידנדים;

(ב) 10 אחוזים מהסכום ברוטו של הדיבידנדים בכל המקרים האחרים."

זכות מיסוי שיוורית – דוגמה – אמנת המס עם גרמניה

דוגמה - סעיף 11 לאמנת המס ישראל - גרמניה: ריבית

1. ריבית הנצמחת במדינה מתקשרת והמשתלמת לתושב המדינה המתקשרת האחרת ניתן לחייב במס באותה מדינה אחרת.

2. אולם, ניתן לחייב ריבית כאמור במס במדינה המתקשרת שבה היא נצמחת ובהתאם לדיני אותה מדינה, אך אם בעל הזכות שביושר לריבית הוא תושב המדינה המתקשרת האחרת, המס שיוטל כך לא יעלה על 5 אחוזים מהסכום ברוטו של הריבית."

זכות מיסוי בלעדית

- כאשר אמנת מס מקנה למדינה זכות מיסוי בלעדית, המדינה האחרת מחויבת להעניק פטור בגין אותה הכנסה.
- אמנת המודל של OECD מקנה זכות מיסוי בלעדית למדינת המושב ביחס להכנסה מתמלוגים.
- אמנת המודל של OECD מקנה ככלל זכות מיסוי בלעדית למדינת המושב של המוכר ביחס לרווחי הון – חריגים: מכירת נכס מקרקעין, מכירת מניות.

זכות מיסוי בלעדית – דוגמה - אמנת המס עם גרמניה

דוגמה - סעיף 13 לאמנת המס בין ישראל לבין גרמניה – רוח הון

1. רווחים שהפיק תושב של מדינה מתקשרת מהעברת מקרקעין הנזכרים בסעיף 6 והנמצאים במדינה המתקשרת האחרת ניתן לחייבם במס באותה מדינה אחרת.
2. רווחים שהפיק תושב מדינה מתקשרת מהעברת מניות וזכויות דומות שיותר מ-50 אחוזים מערכן נובעים, במישרין או בעקיפין, ממקרקעין הנמצאים במדינה המתקשרת האחרת, ניתן למסותם באותה מדינה אחרת.
3. רווחים מהעברת מיטלטלין המהווים חלק מנכסי העסק של מוסד קבע, אשר יש למיזם של מדינה מתקשרת במדינה המתקשרת האחרת, כולל רווחים כאמור מהעברת מוסד קבע כאמור (לבדו או עם כל המיזם), ניתן לחייבם במס באותה מדינה אחרת.
4. רווחים מהעברת אוניות או כלי טיס המופעלים בתעבורה בינלאומית או מיטלטלין השייכים להפעלת אוניות או כלי טיס כאמור, יהיו חייבים במס רק במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום הניהול הממשי של המיזם.
5. רווחים מהעברת כל נכס, זולת אלה הנזכרים בס"ק 1 עד 4, יהיו חייבים במס רק במדינה המתקשרת שהמעביר הוא תושבה, אם אותו תושב הוא הבעלים ביושר של רווחי הון כאמור.

זכות מיסוי בלעדית – דוגמה - אמנת המס עם גרמניה

דוגמה סעיף 12 לאמנת המס בין ישראל לבין גרמניה - תמלוגים

1. תמלוגים שמקורם במדינה מתקשרת ובעל הזכות שביושר עליהם הוא תושב המדינה המתקשרת האחרת **ניתן לחייבם במס רק באותה מדינה אחרת.**
2. המונח "תמלוגים" בסעיף זה פירושו תשלומים מכל סוג המתקבלים בעד השימוש, או הזכות לשימוש, בכל זכות יוצרים של יצירה ספרותית, אמנותית או מדעית, לרבות סרטי קולנוע, כל פטנט, סימן מסחר, מדגם או דוגמה, תכנית, נוסחה או תהליך סודיים, או עבור מידע הנוגע לניסיון תעשייתי, מסחרי או מדעי.
3. הוראות ס"ק 1 לא יחולו אם בעל הזכות שביושר לתמלוגים, בהיותו תושב מדינה מתקשרת, מנהל עסקים במדינה המתקשרת האחרת שבה נמצא מקורם של התמלוגים באמצעות מוסד קבע הנמצא שם, והזכות או הרכוש שבזיקה אליהם משתלמים התמלוגים, קשורים בצורה ממשית לאותו מוסד קבע. במקרה כזה יחולו הוראות סעיף 7.

זיכוי בגין מס זר

זיכוי מס זר – כללי

סעיף 199 לפקודה – הגדרות פרק שלישי: הקלה ממסי כפל:

- "מס הכנסה" - למעט מס חברות;
- "מסי-ישראל" - מס הכנסה ומס חברות;
- "מסי-חוץ" - מסים המשתלמים על ידי תושב ישראל לרשויות המס של מדינה מחוץ לישראל, על הכנסה שהופקה או שנצמחה באותה המדינה, לרבות מסים המשתלמים למדינות שהן חלק ממדינה פדרלית או לרשויות אזוריות שהן חלק מאותה המדינה, המחושבים כאחוז מההכנסה, ולמעט מסים עירוניים.
- "הכנסות חוץ" – הכנסות שהופקו או שנצמחו מחוץ לישראל;
- "הכנסות חוץ ממקור פלוני" – הכנסות חוץ כשהן מסווגות לפי מקורות ההכנסה, הקבועים בסעיף 2, בחלק ה או בחלק ה3, בניכוי ההוצאות המותרות מהן וההפסדים שהותרו בקיזוז כנגדן הכול לפי הוראות הפקודה.

זיכוי מס זר – הוראות לזיכוי בגין מס כפל

סעיף 200 לפקודה:

- (א) **מסי חוץ, כשהם מתורגמים לשקלים חדשים, ששולמו על הכנסות חוץ החייבות במס בישראל, יותרו בזיכוי כנגד מסי ישראל לפי פקודה זו בהתאם להוראות סימן זה.**
- (ב) **לא יזוכו מסי ישראל לשנת מס מסוימת אלא אם כן היה האדם שהכנסתו חייבת באותם מסים, תושב ישראל באותה שנת מס.**

סעיף 203

סכום הזיכוי ממס חברות - סכום הזיכוי ממס חברות שלו זכאי חבר בני אדם תושב ישראל בשל הכנסות חוץ ממקור פלוני לא יעלה על סכום מס החברות בישראל.

סעיף 204

סכום הזיכוי ממס הכנסה של יחיד תושב ישראל בשל הכנסות חוץ ממקור פלוני שהן הכנסות רגילות לא יעלה על תקרת הזיכוי ובשל הכנסות חוץ ממקור פלוני החייבות במס בשיעור מס מיוחד לא יעלה על סכום המס החל בישראל.

זיכוי מס זר – שיטת הסלים

הנהגת שיטת "סלים" בישראל

- הכנסותיו השונות של הנישום מסווגות למקורות הכנסה המכונים "סלים". בכל "סל" ייכללו כל ההכנסות שהופקו בחו"ל מאותו מקור.
- ניתן יהיה לקזז מסי חוץ ששולמו על הכנסה הכלולה ב"סל" כנגד מיסים שישתלמו בישראל על הכנסות מאותו "סל", דהיינו הכנסות מאותו סוג.
- **הסלים:** הכנסה מעסק; הכנסה ממשלח יד; הכנסה מעסקה או מעסק אקראי בעלי אופי מסחרי; השתכרות או רווח מעבודה; הכנסה מדיבידנד; הכנסה מריבית והפרשי הצמדה; הכנסה מקצבה; הכנסה ממלוג; הכנסה מאנונה; הכנסה מדמי שכירות של מקרקעין ורווחים אחרים ממקרקעין; השתכרות או רווח מנכסים שאינם מקרקעין; השתכרות או רווח שמקורם בחקלאות; הכנסה ממכירת פטנט או מדגם; הכנסה ממקורות פירותיים אחרים; הכנסה מרווח הון; הכנסה משוק ההון.

זיכוי מס זר – חברות – זיכוי ישיר

סעיף 203 לפקודה:

(א) סכום הזיכוי ממס חברות שלו זכאי חבר בני אדם תושב ישראל לפי הוראות סימן זה, בשל הכנסות חוץ ממקור פלוני לא יעלה על סכום מס החברות שבו הוא חייב בשל אותן הכנסות.

מנגנון מתן הזיכוי:

לגבי חברות, מיושם עיקרון ה"סלים" על ידי הגבלת גובה הזיכוי לכל מקור לסכום מס החברות החל על ההכנסות מאותו מקור ("אותו סל").

זיכוי מס זר – חברות – זיכוי עקיף

זיכוי עקיף – סעיף 126(ג) ו-203(ב) לפקודה

מנגנון זיכוי עקיף מאפשר לחברה ישראלית לקבל זיכוי בגין המס הזר בשל הדיבידנד שחולק מאת חברה זרה. בנוסף, ניתן לקבל זיכוי בגין המס הזר ששולם על ידי חברה זרה בגין ההכנסה ממנה חולק הדיבידנד. סעיף 126(ג) לפקודה, קובע כלהלן:

"... על הכנסתו החייבת של חבר בני אדם מדיבידנד שמקורו בהכנסות שהופקו או שנצמחו מחוץ לישראל וכן מדיבידנד שמקורו מחוץ לישראל, יוטל מס חברות בשיעור של 23%; ואולם אם לפי בקשת החברה הנישומה או על פי הסכם למניעת כפל מס יש להביא בחשבון את מסי החוץ שהוטלו על אותו דיבידנד ועל ההכנסה שממנה חולק הדיבידנד, יראו את ההכנסה מדיבידנד כהכנסה בגובה הדיבידנד המגולם ויוטל עליה מס חברות בשיעור הקבוע בסעיף קטן (א);

- החברה הנישומה – חברה שקיבלה דיבידנד מחברה אחרת שבה היא מחזיקה לפחות ב- 25% מאמצעי השליטה.
- הכנסה שממנה חולק הדיבידנד - לרבות הכנסה שמקורה בחברה המוחזקת במישרין בידי החברה האחרת בשיעור של 50% לפחות.

זיכוי מס זר – חברות – זיכוי עקיף

סעיף 203(ב) לפקודה – זיכוי עקיף

(ב) כללה הכנסת החוץ דיבידנד אשר החברה הנישומה, כהגדרתה בסעיף 126(ג), ביקשה לשלם לגביה מס בשיעור הקבוע בסעיף 126(א), או שעל פי הסכם למניעת כפל מס יש להביא בחשבון לענין הזיכוי את מסי החוץ על אותו דיבידנד, אשר אינם מוטלים במישרין, ייוסף הדיבידנד המגולם לכלל הכנסות החברה ויינתן זיכוי בגובה מסי החוץ שאינם מוטלים במישרין על אותו דיבידנד, בתוספת מסי החוץ; כלל הזיכוי בסעיף זה לא יעלה על סכום המס החל על דיבידנד כאמור.

• שיעור המס החל על הדיבידנד המגולם לפי סעיף 126(א) לפקודה הוא לפי סעיף 126(א) לפקודה – **23%**.

סעיף 203(ג) לפקודה:

"מסי חוץ שאינם מוטלים במישרין" – מסים המשתלמים על ידי חבר בני האדם תושב חוץ על הכנסות שלאחר תשלום המס חולקו כדיבידנד;
"דיבידנד מגולם" – סכום ההכנסה מדיבידנד שהתקבל לאחר ניכוי המס במקור, בתוספת המס שנוכה במקור ובתוספת מסי החוץ שאינם מוטלים במישרין.

זיכוי מס זר – חברות – סכום הזיכוי – דוגמה מספרית

דוגמה מספרית:

חברה תושבת גרמניה הרוויחה בגרמניה 1,000 ₪.

החברה הגרמנית שילמה מס חברות בגרמניה בשיעור של 16% ₪.

החברה חילקה את כל יתרת הרווח לחברת האם שלה, שהיא תושבת ישראל וניכתה מס במקור מהדיבידנד בשיעור של 5%

מס חברות בגרמניה = 160

ניכוי מס במקור על הדיבידנד $840 * 5\% = 42$

חישוב המס בזיכוי ישיר – $840 * 23\% = 193.2$ בניכוי 42 ₪ = 151.2 ₪

סה"כ תשלום המס הכולל - $160 + 193.2 = 353.2$ ש"ח

חישוב המס בזיכוי עקיף - $(840 + 160) * 23\% = 230$ בניכוי 160 ובניכוי 42 ₪ = 28 ₪

סה"כ תשלום המס הכולל – 230 ש"ח

זיכוי מס זר – סכום הזיכוי ליחיד

תקרת הכנסות רגילות

הכנסה רגילה: הכנסה רגילה היא הכנסה חייבת עליה מוטל בישראל מס לפי השיעורים הקבועים בסעיף 121 לפקודה (לפי מדרגות הכנסה).

לפי סעיף 204(ג) לפקודה:

• תקרת הזיכוי מוגדרת כמכפלה הבאה:

תקרת הזיכוי = יחס ההכנסה x מס הכנסה על כלל ההכנסה הרגילה

• יחס ההכנסה מוגדר כמנה הבאה:

יחס ההכנסה = הכנסות חוץ רגילות ב"סל" \ כלל ההכנסה הרגילה

דגש: שנת עזיבה

זיכוי מס זר – סכום הזיכוי ליחיד

דוגמה: ליחיד תושב ישראל הכנסות מעבודה בישראל במחצית הראשונה של שנת 2019 בסך של 330 אלף ₪. ביום 30 ביוני 2019 עזב היחיד את ישראל. במחצית השנייה של שנת 2019 הפיק היחיד הכנסות מעבודה מחוץ לישראל בסך השווה במונחי ₪ ל-220 אלפי ₪. בגין עבודתו בישראל במחצית השנה הראשונה שילם היחיד מס בסך של 100 אלף ש"ח. בגין עבודתו מחוץ לישראל שילם היחיד מס בסך השווה במונחי ₪ ל-80 אלף ₪.

מהו סכום הזיכוי שיותר ליחיד כנגד המס בישראל בשנת המס?

יחס ההכנסה

$$220,000 / (220,000 + 330,000) = 0.4$$

$$180,000 = \text{סה"כ מס לפני זיכוי}$$

תקרת הזיכוי – מס הכנסה כולל * יחס ההכנסה

$$180,000 * 0.4 = \underline{\underline{72,000}}$$

זיכוי מס זר – סכום הזיכוי ליחיד

תקרת הכנסות החייבות בשיעור מס מיוחד

שיעור מס מיוחד: שיעור מס החל בישראל, השונה משיעור המס הקבוע לפי סעיף 121 לפקודה.

- **תקרת הזיכוי:** סכום המס החל על היחיד בישראל בשל ההכנסות המיוחדות מאותו מקור (באותו "סל").
- ניתן לקזז את עודף זיכוי בין הכנסה מיוחדת אחת לשנייה רק אם הן מאותו מקור.
- לא ניתן לקזז עודף זיכוי בין שני "סלים". עודף כזה יועבר לשנים הבאות.

סוג הכנסה	סכום הכנסה	מס ששולם בחו"ל	חבות מס בישראל
דיבידנד	1,000	30	33
הכנסה מעסק	1,400	45	39
ריבית	1,200	35	22

זיכוי מס זר – דוגמה

דוגמה - ליחיד תושב ישראל נצמחו מפעילות והשקעות מחוץ לישראל ההכנסות הבאות, ושולם בגינן מס בחו"ל, כדלקמן:

סוג הכנסה	סכום הכנסה	מס ששולם בחו"ל	חבות מס בישראל	סכום תקרת הזיכוי
דיבידנד	1,000	35%	33%	33%
ריבית	1,200	35%	25%	25%

- עודף זיכוי – יועבר לשנים הבאות - ניתן להפחית כנגד חבות מס ישראלית בגין הכנסות חו"ל מאותו מקור בלבד;
- אם פעילותו של הנישום בהפקת אחד מסוגי ההכנסות ממקור כלשהו מגיעה כדי "עסק", על פי מבחני הפסיקה לקיומו של עסק, תיחשב הכנסה זו כהכנסה ממקור של עסק ותשוּיך ל"סל" של הכנסות מעסק.

זיכוי מס - מהפסיקה

ע"מ 55858-12-15 יעקב הראל ואח' נ' פקיד שומה גוש דן - (2017)

- הנישום החזיק ב-100% ממניותיה של חברה משפחתית, אשר החזיקה ב-67% מתאגיד מסוג LLC שפעל בארה"ב בתחום מכירת ביטוחים רפואיים. הכנסותיו של התאגיד יוחסו, לפי הדין בארה"ב, לבעלי הזכויות בו, קרי לחברה המשפחתית. התאגיד חילק כספים לחברה, בגינם ניכה התאגיד מס במקור בארה"ב.
- בדוחות שהגיש הנישום בישראל הוא דיווח על הכנסה מדיבידנד שיוחסה לו כבעל מניות (הנישום המייצג) בחברה המשפחתית, ודרש זיכוי בגין המס שנוכה בארה"ב. פקיד השומה סירב ליתן את הזיכוי.
- על אף שהתאגיד הזר נחשב כגוף שקוף לצרכי מס בארה"ב, יש לראות בו בגדר ישות "אטומה" ולא שקופה לצרכי מס בישראל.
- על כן, המס ששולם בארצות הברית הינו על הכנסה מעסק של התאגיד הזר ואילו המס שהוטל בישראל הינו על הכנסת דיבידנד של הנישום.
- לא מתקיימת הדרישה בסעיף 200 לפקודה בדבר הצורך בזהות בין מפיק ההכנסה לבין מי שמבקש את זיכוי המס בגינה.
- בנוסף, ההכנסה שמוסתה בארצות הברית היא הכנסה מעסק, בעוד בישראל חבות מס היא על הכנסה מדיבידנד – על מנת ליהנות מזיכוי ממס נדרש שההכנסה בישראל ובמדינה הזרה תהיה הכנסה מאותו מקור.
- חוזר 5/2004

זיכוי מס - מהפסיקה

ע"א 4030/17 יעקב הראל ואח' נ' פקיד שומה גוש דן - (2018)
פסיקת בית המשפט העליון -

"עיינו בחומר לרבות סיכומי הצדדים, ושמענו את טענותיהם. דעתנו היא כי לא נפלה שגגה בממצאים העובדתיים שנקבעו - מה גם שהצדדים הגיעו להסכמות בעניין זה בהליך קמא - ובמסקנה המשפטית שנגזרת מהם".

דגש – פסק הדין לא עסק בפרשנות חוזר 5/2004 (מצב שאין מדובר "בהשקפה מלאה" לצרכי מס).

אמנות המס

אמנות המס והדין הפנימי – יחסי גומלין

- נכון להיום ישראל כרתה עד כה כ- 70 אמנות למניעת כפל מס עם מדינות אחרות. אמנות אלו, המבוססות ברובן על אמנת המודל של ארגון ה- OECD קובעות את חלוקת המס בין ישראל לבין המדינה הגומלת במיסוי רווחי עסקים, נדל"ן, דיבידנד, ריבית, תמלוגים, רווח הון, עבודה ועוד.
- בנוסף, מסדירות אמנות המס, הגדרות שונות ורלוונטיות דוגמת תושבות של יחיד וחברות לצרכי האמנה ומוסד קבע וכן את שיתוף הפעולה בין ישראל לבין המדינה הגומלת בעניינים של אי הפלייה, זיכוי מס זר, החלפת מידע ועוד.
- ארגון ה- OECD הוציא בשנת 2017 את הגרסה המעודכנת לדברי ההסבר לאמנת המודל (להלן: **"דברי ההסבר לאמנת המודל"**). מקובל לראות את דברי ההסבר לאמנת המודל כפרשנות המקובלת במישור הבינלאומי (חוזר 17/2003 – חילופי מידע בין מדינות).
- <https://www.oecd.org/ctp/treaties/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-20745419.htm>

אמנות המס והדין הפנימי – יחסי גומלין

- על מנת לאפשר את החלתן של האמנות למניעת כפל מס בדין הפנימי בישראל קובע סעיף 196(א) לפקודה ככלל כי הוראות אמנה למניעת כפל מס, **גוברות** על הוראות דיני המס המקומיים, לרבות הפקודה, ובלשונו של הסעיף:

"משהודיע שר האוצר בצו, כי נעשה הסכם כמפורש בצו עם מדינה פלונית ליתן הקלה ממסי-כפל לעניין מס הכנסה וכל מס אחר כיוצא בו המוטלים לפי דיני אותה מדינה (להלן – מדינה גומלת), וכי מן המועיל הוא שיינתן להסכם זה תוקף בישראל – יהא תוקף להסכם (להלן – ההסכם) לעניין מס הכנסה, על אף האמור בכל חיקוק."

- לאור האמור בסעיף, אמנות למניעת כפל מס נהנות **מעליונות נורמטיבית** על פני הוראות הפקודה וזהו הדין באופן כללי שחל גם במדינות האמנה, ככל שאין סעיף ספציפי באמנה, אשר קובע אחרת (למשל סעיף 6(3) לאמנה עם ארצות הברית).

תושבות

סעיף 4(1) לאמנת המודל קובע מיהו "תושב" לצרכי אמנת המס:

- תושבות:

1. למטרות הסכם זה, המונח "תושב מדינה מתקשרת" פירושו כל אדם אשר לפי דיני אותה מדינה, נתון בה למס מכוח מקום מושבו, מקום מגוריו, מקום הניהול שלו, מקום ההתאגדות שלו או כל מבחן אחר מסוג דומה, וכולל גם את המדינה, "לאנד" וכל יחידת משנה מדינית או רשות מקומית שלה. אולם מונח זה אינו כולל אדם הנתון למס באותה מדינה רק לגבי הכנסה ממקורות שבאותה מדינה או לגבי הון הנמצא בה."

מבחני תושבות יחיד - מבחני שובר שוויון

סעיף 4(2) - תושבות:

- 2" מקום שמכוח הוראות ס"ק 1 יחיד הינו תושב שתי המדינות המתקשרות, ייקבע מעמדו כלהלן:
- (א) יראוהו רק כתושב המדינה שבה עומד לרשותו בית קבע; אם עומד לרשותו בית קבע בשתי המדינות, יראוהו רק כתושב המדינה שיחסיו האישיים והכלכליים עמה הדוקים יותר (מרכז האינטרסים החיוניים);
- (ב) אם לא ניתן לקבוע באיזו מדינה נמצא מרכז האינטרסים החיוניים שלו, או אם לא עומד לרשותו בית קבע אף לא באחת מהמדינות, יראוהו רק כתושב המדינה שבה הוא נהג לגור;
- (ג) אם הוא נהג לגור בשתי המדינות או אף לא באחת מהן, יראוהו רק כתושב המדינה שהוא אזרח;
- (ד) אם הוא אזרח של שתי המדינות או אף לא של אחת מהן, הרשויות המוסמכות של המדינות המתקשרות יישבו את השאלה בהסכמה הדדית."

מבחני תושבות יחיד - מבחני שובר שוויון

אופן בחינת מקום תושבות היחיד:

- ראשית, יש לבחון היכן בית הקבע של היחיד ולקבוע את מעמדו בהתאם למיקום בית הקבע (זמינות, קביעות, ראייה סובייקטיבית (Home)).
- באם אין בכוחו של מבחן "בית הקבע" להכריע, יש לבחון היכן מרכז האינטרסים החיוניים של היחיד תוך בחינת קשריו האישיים והכלכליים של היחיד. כפי שמוסבר בדברי הפרשנות לאמנת המודל, האנטרסים החיונים הם:
"his family and social relations, his occupations, his political, cultural or other activities, his place of business, the place from which he administers his property, etc ..."
- אם גם מבחן האינטרסים החיוניים של היחיד איננו מסייע בידינו לקבוע את מדינת התושבות, יש לבחון היכן היחיד נוהג לגור (אין מכסת ימים מסויימת).
- במידה וגם מבחן זה אינו מותיר תשובה ברורה, יש לקבוע את תושבות היחיד לפי מדינת אזרחותו.

מבחן תושבות חבר בני אדם

- סעיף 4(3) עוסק במקום התושבות של ישות שאיננה אדם (הכוונה בעיקר לתאגידים) אשר נחשבת תושבת בשתי המדינות המתקשרות לפי הדינים הפנימיים.
- לפי הסעיף, יש לקבוע את מקום מושבו של חבר בני אדם בהתאם למבחן הנסיבות.
- הרשויות המוסמכות יעשו כן בהתאם לרשימת קריטריונים אשר כוללים: מיקום פגישות הדריקטוריון; מיקום פעילות המנכ"ל ונושא משרה בכיר; אילו חוקים חלים על אותו גורם במדינה הספציפית; מיקום המטה ומיקום ניהול פנקסי החשבונות; ניצול לרעה של אמנת המס ועוד.

מבחני תושבות חבר בני אדם

סעיף 4(3) – תושבות (נוסח אמנת המודל לפני 2017):

"3. מקום שמכוח הוראות ס"ק 1 אדם שאינו יחיד תושב שתי המדינות המתקשרות, כי אז יראוהו כתושב המדינה שבה נמצא מקום הניהול הממשי שלו."

דברי ההסבר לאמנת המודל של ה-OECD מבארים לעניין "מקום הניהול הממשי", כדלקמן:

"24. ...The place of effective management is the place where key management and commercial decisions that are necessary for the conduct of the entity's business as a whole are in substance made".

במרבית אמנות המס של ישראל עדיין יחול מבחן הניהול האפקטיבי או הניהול הממשי

סעיף 5 – מוסד קבע

- "מוסד קבע" (Permanent Establishment) הוא מושג מרכזי באמנות מס בילטרליות ונועד בראש ובראשונה להכריע בין שתי מדינות המתחרות על זכות המיסוי של אותה פעילות.
- משמעותו של מוסד הקבע, היא שלא כל הכנסה עסקית המופקת במדינה מסוימת (מדינת המקור) מעניקה זכות מיסוי לאותה מדינה, **ונדרש שהפעילות העסקית תעלה על רף מסוים או שתקיים נוכחות פיזית מסוימת.**
- אם בפעילות העסקית אין די כדי להקים "מוסד קבע", לא תהיה למדינת המקור זכות מיסוי כלל, והזכות הבלעדית תוענק למדינת התושבות.
- בהתקיים מוסד קבע במדינה פלונית, תהא אותה מדינה רשאית למסות, כמדינת מקור, אך ורק את ההכנסה שניתן לייחסה לאותו מוסד קבע.
- **סעיף 5 לאמנת המודל קובע מתי יראו פעילות עסקית ככזו המקימה מוסד קבע.**

מוסד קבע

סעיף 5 – מוסד קבע:

- " 1. למטרות הסכם זה, המונח "מוסד קבע" פירושו מקום עסקים קבוע שבאמצעותו מתנהלים עסקי מיזם, כולם או חלקם."
- "2. המונח "מוסד קבע" כולל במיוחד:
- (א) מקום הנהלה;
 - (ב) סניף;
 - (ג) משרד;
 - (ד) בית חרושת;
 - (ה) בית מלאכה; וכן
 - (ו) מכרה, באר נפט או באר גז, מחצבה או כל מקום אחר להפקה של משאבים טבעיים."
- "3. אתר בנייה או מבנה או פרוייקט בנייה או התקנה או מתקן קידוח או ספינת קידוח, המשמשים לפעילויות הקשורות לניצול משאבי טבע, מהווים מוסד קבע רק אם הם נמשכים לתקופה של יותר משנים עשר חודשים."

מוסד קבע

סעיף 5(4) – מוסד קבע [לדוגמה אמנת מס עם גרמניה]:

"4. על אף ההוראות הקודמות של סעיף זה, המונח "מוסד קבע" יראוהו כאילו אינו כולל:

- (א) שימוש במתקנים אך ורק לצורכי אחסנה, תצוגה או מסירה של טובין או של סחורה השייכים למיזם;
- (ב) החזקת מלאי של טובין או של סחורה השייכים למיזם, אך ורק לצורכי אחסון, תצוגה או מסירה;
- (ג) החזקת מלאי של טובין או של סחורה השייכים למיזם, אך ורק לשם עיבודם על ידי מיזם אחר;
- (ד) החזקת מקום עסקים קבוע אך ורק לשם רכישת טובין או סחורה, או לשם איסוף מידע, עבור המיזם;
- (ה) החזקת מקום עסקים קבוע אך ורק למטרות ביצוע, עבור המיזם, כל פעילות אחרת שטיבה הכנה או עזר;
- (ו) החזקת מקום עסקים קבוע אך ורק לצורך צירוף כלשהו של פעילויות המאוזכרות בתת-ס"ק א) (עד ה), ובלבד שהפעילות הכוללת של מקום העסקים הקבוע הנובעת מצירוף זה טיבה הכנה או עזר".

- הסיבה המרכזית לכך שפעילות הכנה או עזר אינה יוצרת מוסד קבע היא, שקיים קושי לקבוע את הרווחים המיוחסים לאותה פעילות. הקריטריון להבחנה בין פעילות של הכנה או עזר לפעילות שאינה כזו הוא היותה של הפעילות חלק מהותי וחשוב (essential and significant) בפעילות המיזם בכללותו.

מוסד קבע – סוכן תלוי

סעיף 5(5) – מוסד קבע [גרמניה]:

5. על אף הוראות ס"ק 1 ו-2, מקום שאדם - שאינו סוכן בעל מעמד עצמאי שס"ק 6 חל עליו - פועל בשם מיזם, ויש לו סמכות במדינה מתקשרת לחתום על חוזים בשם המיזם והוא משתמש בה בקביעות, יראו את המיזם כאילו יש לו מוסד קבע במדינה זו ביחס לכל הפעילויות שאותו אדם מקבל על עצמו מטעם המיזם, אלא אם כן, פעילויות האדם האמור מוגבלות לאלה הנזכרות בס"ק 4, אשר אילו בוצעו ממקום עסקים קבוע לא היו הופכות את מקום העסקים הקבוע הזה למוסד קבע לפי הוראות אותו ס"ק."

- יובהר כי אם פעולות המכירה של אותו סוכן, כולל פעולות נלוות, מתבצעת מחוץ למדינה המארחת ורק פעולת המסירה מתבצעת בה, אזי הסוכן התלוי לא ייחשב כמוסד קבע של המיזם במדינה המארחת.

מוסד קבע

סעיף 5(6) – מוסד קבע [אמנת המס עם גרמניה]:

6. מיזם לא ייראה כבעל מוסד קבע במדינה מתקשרת רק מפני שהוא מנהל עסקים באותה מדינה באמצעות מתווך, עמיל כללי או כל סוכן אחר בעל מעמד בלתי תלוי, ובלבד שבני אדם אלה פועלים במהלך הרגיל של עסקיהם.

- סעיף זה מחריג מתחולת "מוסד קבע" סוכן עצמאי שאינו תלוי במיזם. על כן, לא יראו מיזם כבעל מוסד קבע אם הוא מנהל עסקים באותה מדינה באמצעות מתווך, עמיל כללי או כל סוכן אחר בעל מעמד בלתי תלוי.

מוסד קבע

מוסד קבע בראי פרשנות רשות המסים:

"ככלל, הגדרת מוסד קבע נועדה כדי לקבוע רף מינימאלי של פעילות או שהות, בטריטוריית המקור, שמעבר לו יחול חיוב במס על הכנסתו של תושב חוץ מפעילות עסקית המופקת בטריטוריית המקור. יודגש כי, מוסד קבע, לכשעצמו אינו מסווג לצורכי מס כתאגיד או ישות משפטית נפרדת, אלא מתייחס להכנסה עסקית של תושב חוץ אשר רואים בה הכנסה שהופקה בישראל כאמור על פי הכללים שבסעיף 4א(א)(1) לפקודה. כמו כן, מוסד קבע אינו מהווה אישיות משפטית נפרדת מתושב החוץ ואף אינו נחשב כתושב ישראל. תושב חוץ אשר הפיק הכנסה עסקית בישראל, יתחייב במס בישראל רק אם פעילותו העסקית או שהותו בישראל עברה את הרף הקבוע בסעיף 5 לאמנה. כדי לקבוע את הרווחים המיוחסים למוסד קבע יש לבחון תחילה מהם הרווחים שהופקו בישראל בהתאם לאמור בסעיף 4א(א)(1) לפקודה. לאחר מכן יש ליחס רווחים למוסד קבע בהתאם לפעילות המבוצעת על ידו בישראל, כל זאת בהתאם למחיר השוק של הפעילות כאמור."

MLI

דו"ח ה-MLI

- ב- 7 ביוני 2017 מדינת ישראל חתמה על האמנה המולטיטרלית ליישום אמצעים הנוגעים לאמנות מס למניעת שחיקת בסיס והסטת רווחים. האמנה אושררה על ידי הכנסת ביום 16 ביולי 2018, הופקדה ביום 13 בספטמבר 2018 ונכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2019.
- **יישום פרטני לכל אמנת מס בנפרד**
- <https://www.oecd.org/tax/treaties/mli-matching-database.htm>
- חוזר מס הכנסה 01/2022 בנושא האמנה המולטיטרלית ליישום אמצעים הנוגעים לאמנות מס למניעת שחיקת בסיס והסטת רווחים (להלן: "MLI" או "אמנה מולטיטרלית") (להלן: "חוזר 01/22").

דו"ח ה-MLI – קישורים לאתר ה-OECD

• קישור ל-MLI:

<https://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf>

• קישור לדברי ההסבר ל-MLI:

<https://www.oecd.org/tax/treaties/explanatory-statement-multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf>

• קישור למדינות החתומות:

<https://www.oecd.org/tax/treaties/beps-mli-signatories-and-parties.pdf>

• חוזר מס הכנסה 01/2022:

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/inst-itc-0122/he/IncomeTax_inst-itc-0122.pdf

אמנות המס בעקבות מסמך ה- MLI

על מנת שתיקונים הנ"ל יחולו על אמנה בילטרלית שלגביה חל ה- MLI על שתי המדינות לא להסתייג משינוי זה. אמנות המס של ישראל שנחתמו לאחרונה כללו בעיקרון את הסעיפים הנ"ל וישראל לא הסתייגה מסעיף זה של המכשיר המולטילטרלי.

הוראות השינוי העיקריות של המכשיר המולטילטרלי:

- מניעת ניצול לרעה של אמנה - חובה
 - שובר שוויון לתושבות של ישויות
 - ישויות שקופות
 - מוסד קבע
 - דיבידנד
 - רווח הון ממכירת מניות שעיקר ערכן מנכסי מקרקעין
 - שיטת מניעת כפל מס באמנות המס
 - התאמות לעניין גופים קשורים
 - הליכי הסכמה הדדית
 - מבוא חדש לאמנה למניעת כפל מס - חובה
-
- בוררות – ישראל הסתייגה מהסעיף הנ"ל

אמנות המס בעקבות מסמך ה- MLI

הוראות עיקריות של המכשיר המולטיטרלי:

מניעת ניצול לרעה של האמנה - המכשיר המולטיטרלי מאפשר שתי שיטות שונות למניעת ניצול אמנה לרעה:
(א) מבחן המטרה העיקרי (PPT – Principal Purpose Test) לפיו הטבות המס בהתאם לאמנה לא יוענקו במידה והמטרה העיקרית של פעולה או הסדר הינה השגת ההטבה.

(ב) הגבלת הטבות מצומצמת – (Simplified LOB - Limitation on Benefits)
הטבות האמנה יינתנו רק למי שעומד בתנאים המפורטים בסעיף LOB. ישויות נדרשות למלא תנאים שונים הקשורים לסוג הישות, אופי פעילות, אופן ההחזקה בישות ועוד.
ישראל בחרה להחיל את ה-PPT.

משמעות מבחן PPT:

- **חלופה אחת - חלוקת דיבידנד פטורה ממס בהתאם להוראות הדירקטיבה (EU Parent Subsidiary Directive) ואמנת המס בין יוון לקפריסין;**
- **חלופה שנייה – שימוש במבחן ה-PPT על ידי רשויות המס ביוון תוך טענה כי החברה הקפריסאית הינה "חברת צינור" למטרות מס בלבד ועל כן ייחוס הכנסות הדיבידנד לחברה הישראלית תוך ניכוי מס במקור לפני אמנת המס ישראל יוון (15%).**
- **חשיפה לאי הכרה ביוון בהוצאות מימון והוצאות ניהול של החברה הקפריסאית ללא מהות אמיתית (Substance).**

אמנות המס בעקבות מסמך ה- MLI

הוראות עיקריות של המכשיר המולטיטרלי – הסטנדרט המינימאלי:

"כותרת ומבוא לאמנת המודל סעיף 6(1) - מטרת האמנה - "Preamble to the Convention MLI" -
נוסח הסעיף -

"Intending to eliminate double taxation with respect to the taxes covered by this agreement without creating opportunities for non-taxation or reduced taxation through tax evasion or avoidance (including through treaty-shopping arrangements aimed at obtaining reliefs provided in this agreement for the indirect benefit of residents of third jurisdictions." "

• **חוזר 01/22 -** "מהסעיף ומהמבוא עולה, כי מטרתה של האמנה היא למנוע כפל מס מבלי ליצור הזדמנות לאי מיסוי או למס מופחת דרך המנעות או העלמת מס. האמנה מדגישה בין היתר, גם מניעת האפשרות של אי תשלום מס בשתי המדינות (Double Non Taxation)".

• תחולה על כל אמנות המס

אמנות המס בעקבות מסמך ה- MLI

הוראות עיקריות של המכשיר המולטיטרלי – הסטנדרט המינימאלי:

"כותרת ומבוא לאמנת המודל סעיף 6(1) - מטרת האמנה - "Preamble to the Convention MLI"

דוגמה – אמנת המס עם אוסטרליה -

- "אמנה בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת אוסטרליה בדבר מניעת מסי כפל ביחס למסים על הכנסה ומניעת התחמקות והשתמטות ממס"

ההקדמה במסגרת אמנת המס:

- "מתוך כוונה לעשות אמנה בדבר מניעת מסי כפל ביחס למסים על הכנסה, בלי ליצור הזדמנויות לאי-מיסוי או למיסוי מופחת באמצעות התחמקות או השתמטות ממס (לרבות באמצעות הסדרי קניית-אמנה שמטרתם להשיג הקלות בהתאם להוראות אמנה זו לטובתם העקיפה של תושבי מדינות שלישיות),"

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה-MLI

- מניעת ניצול לרעה של אמנות מס – סעיף 29(9) לאמנת המודל (זכאות להטבות) / סעיף 7 MLI
Principle purpose Test “PPT”
 - כאשר ניתן לזהות כי אחת מהמטרות העיקריות לביצוע הסדר כלשהו או עסקה כלשהי הייתה להשיג הטבה הניתנת על ידי האמנה, הסיפא של הסעיף מאפשרת בכל זאת להנות מההטבה, אם יוכח כי בנסיבות המקרה הענקת ההטבה עומדת בתכלית של מטרות ההוראה הרלוונטית באמנה, אשר מעניקה את ההטבה.
 - **חוזר 01/22:** יובהר, כי שלילת ההטבה לפי הסעיף, נעשית על ידי המדינה שאמורה להעניק את ההטבה ולא נדרשת לשם כך החלטה הדדית של שתי המדינות שהן צד לאמנה.
 - **חוזר 01/22:** אין בהוספת הסעיף לאמנות מס בכדי לגרוע מהוראות אנטי תכנוניות דומות שהיו קיימות בדיון (סעיף 86 לפקודה), בפסיקה ובפרשנות הבינלאומית המקובלת לאמנות מס לפני תכנית ה-BEPS.
 - הסעיף יחול גם אם ההסדר או העסקה מהווים חלק מעסקה אחרת או הסדר אחר שהביאו יחד להשגת הטבת המס.

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה-MLI

מניעת ניצול לרעה של אמנות מס – סעיף 29(9) לאמנת המודל (זכאות להטבות) / סעיף 7 MLI
Principle purpose Test “PPT”

דוגמה מסעיף 20.5 לחוזר 01/22

- חברת SCo היא חברה ציבורית תושבת מדינה S אשר מניותיה נסחרות בבורסה במדינה S.
- חברה SCo היא תאגיד פיננסי העוסק במתן הלוואות.
- לצורך מתן הלוואה לחברת TCo שהיא תושבת מדינה T, הקימה חברת SCo את חברת הבת Rco תושבת מדינת R.
- שיעור הניכוי במקור על ריבית אשר קבוע באמנות המס, שבין מדינות R למדינות T ו-S, נמוך משמעותית משיעור הניכוי במקור על ריבית בין המדינות S ל-T.
- הלוואה לחברת TCo תוענק על ידי חברת RCo באמצעות הלוואה מקבילה שאותה תעמיד חברת Sco לחברת Rco, כך שהריבית תשולם מחברת TCo לחברת RCo ומשם תשורשר לחברת Sco (הלוואות Back 2 Back).
- **ככל שניתן יהיה להניח כי אחת מהמטרות העיקריות בהקמת חברת RCo ומתן הלוואה באמצעותה, הינה השגת הטבת מס, יש להחיל את הוראות הסעיף ולמנוע את הטבת המס הניתנת על פי האמנות בין מדינות R למדינות T ו-S.**

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה-MLI

- מניעת ניצול לרעה של אמנות מס – סעיף 29(9) לאמנת המודל (זכאות להטבות) / סעיף 7 MLI

Principle purpose Test "PPT"

- **חוזר 01/22:** "התייחסות ל"אחת המטרות העיקריות ("one of the principal purposes") בסעיף פירושה כי השגת ההטבה לפי אמנת מס אינה צריכה להיות המטרה היחידה או הדומיננטית של הסדר או עסקה מסוימים. די בכך שלפחות אחת המטרות העיקריות הייתה להשיג את ההטבה.
- לדוגמה, אדם רשאי למכור נכס מסיבות שונות, אך אם לפני המכירה הופך אותו אדם לתושב של אחת המדינות המתקשרות ואחת המטרות העיקריות לשינוי התושבות היא לקבל הטבה לפי אמנת מס, ניתן להחיל את הסעיף על אף העובדה שישנם גם מטרות מרכזיות אחרות לשינוי מקום התושבות, כגון היכולת למכור ביתר קלות את הנכס או היכולת להשקיע מחדש את התמורה המתקבלת ממכירת הנכס ביתר קלות לאחר שינוי התושבות. (סעיף 100א לפקודה).

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה- MLI וחוזר 1/2022 - מוסד קבע

- מוסד קבע- הימנעות מלאכותית ממעמד של מוסד קבע באמצעות הפטורים לפעילויות ספציפיות – סעיפים (4)5 ו- (4.1)5 לאמנת המודל (מוסד קבע)/ סעיף 13 MLI
- הסעיף מתייחס למספר פעילויות עסקיות המהוות חריג להגדרה הכללית של מוסד קבע שבסעיף (1)5 לאמנת המודל אשר קיומן במקום עסקים קבוע, לא יצור, לכשעצמו, מוסד קבע. נוסח הסעיף שונה מנוסחו הקודם בכך שהוא מצמצם את החריגים רק למצבים בהם הפעילויות המבוצעות טיבן הכנה ועזר.
- **חוזר 1/22:** המיזם הזר ייחשב כמי שאינו פועל באמצעות מוסד קבע, לגבי פעילות שמנויה ברשימת החריגים רק אם יעמוד בתנאי מהותי נוסף לפיו הפעילות במקום העסקים הינה בעלת אופי של הכנה ועזר. ההמלצה לתיקון הסעיף נועדה למנוע מקרים בהם לא יתקיים מוסד קבע מקום בו הפעילות המנויה ברשימת החריגים להגדרת מוסד קבע היא חלק מהותי ומשמעותי בפעילות המיזם הזר או במקום בו מטרת הפעילויות המנויות ברשימת החריגים זוהי למטרה הכללית של המיזם הזר או למנוע פיצול פעילות עסקית למספר "תתי-פעילויות" שכל אחת תיחשב כפעילות הכנה ועזר.
- ישראל אימצה את הנוסח המוצע

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה- MLI וחוזר 1/2022 – מוסד קבע

- מוסד קבע- הימנעות מלאכותית ממעמד של מוסד קבע באמצעות הסדרי סוכן עמילות (Commissionaire Arrangements) ואסטרטגיות דומות – סעיפים 5(5) ו-5(6) לאמנת המודל (זכאות להטבות)/ סעיף 12 MLI

• סעיף 12(1) ל- MLI הרחבת התחולה של "סוכן תלוי": "גם מי שאינו "חותם" או "סוגר" פורמאלית חוזים בשם המיזם, אך ממלא על דרך השגרה את התפקיד המרכזי המוביל לחתימה של חוזים, ייחשב סוכן תלוי, אם החוזים נסגרים בדרך כלל ללא שינוי מהותי על ידי התאגיד הזר, וזאת בכפוף לתנאים בסעיף."

• ישראל אימצה את הנוסח המוצע בסעיפים הנ"ל

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה- MLI וחוזר 1/2022 – מוסד קבע

- מוסד קבע- הימנעות מלאכותית ממעמד של מוסד קבע באמצעות הסדרי סוכן עמילות (Commissionaire Arrangements) ואסטרטגיות דומות – סעיפים 5(5) ו-5(6) לאמנת המודל (זכאות להטבות)/ סעיף 12 MLI

• סעיף 12(2) ל- MLI – צמצום החריג להגדרת סוכן תלוי בסעיף 5(5) לאמנת המודל - הסעיף הוציא במפורש מתחולת ההגדרה של "סוכן בלתי תלוי", סוכן הפועל באופן בלעדי או כמעט באופן בלעדי עובר מיזם או מספר מיזמים המהווים צדדים קשורים באופן הדוק של הסוכן.

• ישראל אימצה את הנוסח המוצע בסעיפים הנ"ל

סעיפים מרכזיים בדו"ח ה- MLI וחוזר 1/2022 – מוסד קבע

מוסד קבע - Definition of a Person Closely Related to an Enterprise - סעיף 15 ל- MLI

"המונח **צד קשור באופן הדוק** המשמש לעניין מוסד קבע (פרויקט/ סוכן תלוי) כולל שתי חלופות :

1. **החלופה המהותית** - צד יחשב כצד קשור באופן הדוק אם על בסיס כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות יש לו שליטה על הצד האחר או ששני הצדדים נמצאים בשליטת אותם אנשים או מיזמים.
2. **החלופה הטכנית** - בכל מקרה צד ייחשב לצד קשור באופן הדוק אם הוא מחזיק במישרין או בעקיפין יותר מאשר 50% בזכויות הצד האחר או במקרה שאדם אחר מחזיק במישרין או בעקיפין מעל מ-50% מהזכויות בשני הצדדים.

• ישראל אימצה את הנוסח המוצע

חשיפות מס לגבי השקעות נדל"ן של ישראלים מחוץ לישראל

מס עיזבון ומס ירושה

חשיפה למס עיזבון אמריקאי (Estate Tax)

מס עיזבון בארצות הברית

שיעור מס העיזבון בארצות הברית הוא בטווח של בין 18% - 40%, באופן פרוגרסיבי (מדורג) כתלות על פי שווי הירושה.

המס חל בארצות הברית על עיזבון הנפטר בהתאם לשווי העיזבון ובכפיפות לתנאים נוספים, כלהלן:

- אזרח אמריקאי (U.S citizen or resident) נכון לשנת המס 2024, חלק העיזבון הנמוך מ-\$13,610,000 פטור ממס עיזבון בארה"ב. המס חל על כלל הנכסים מכל העולם.
- תושב חוץ ללא אזרחות אמריקאית (Nonresident alien), חלק העיזבון הנמוך מ-\$60,000 (לשנת 2024) פטור ממס עיזבון על נכסים בארה"ב.
- המס יחול ככלל על הנכסים הקיימים בארצות הברית, בין היתר: על נכסי נדל"ן הנמצאים בשטח ארצות הברית, כל נכס מוחשי הנמצא בארצות הברית, ניירות ערך ומניות של חברות המאוגדות בתחומי ארצות הברית, וכן כל חוב או הלוואה לישות אמריקאית.

פתרונות ברמה המשפחתית:

- קבלת ייעוץ פרטני
- פעילות באמצעות חברות זרות בארצות הברית, לרבות פעילות באמצעות חברה משפחתית ישראלית

חשיפה למס ירושה גרמני

חשיפה למס ירושה גרמני (Inheritance and Gift Tax Act)

- יורש ישראלי עובר לגרמניה.
- בגרמניה קיימות מדרגות מס פרוגרסיביות אשר חלות על היורש על בסיס כלל עולמי מעל סכום מסוים (אשר משתנה בהתאם לקרבה של היורש למוריש).
- בקרבה ראשונה שיעורי המס נעים בין 7% - 30%, בהתאם לסכום הירושה ומעל תקרה שמשתנה בהתאם לקרבה כאמור – בן/ בת זוג מעל 500 אלף אירו, ילד/ ילדה מעל 400 אלף אירו.
- בהתאם לחוק הגרמני מס הירושה ממשיך לחול גם לתקופה של חמש שנים לאחר עזיבת גרמניה וניתוק התושבות לצרכי מס מגרמניה.
- מס הירושה חל גם בעת מתן מתנה על ידי תושב גרמניה.

תכנון מוקדם!

חשיפה למס ירושה בריטי

חשיפה למס ירושה בריטי (Inheritance Tax)

- חל גם על תושבי חוץ לגבי נכסים באנגליה
- שיעור המס 40%
- חל על העיזבון ולא על היורש אלא אם כן העיזבון לא משלם
- פטור עד 325,000 פאונד (Nil Rate Band).
- קיימים פטורים ספציפיים

תכנון מוקדם!

השקעות נדל"ן בארצות הברית והיבטי מיסוי של LLC בישראל

מבוא – השקעה בנדל"ן בארצות הברית

החזקה בנדל"ן באמצעות חברה מסוג INC אמריקאי – היבטי מס

- מס חברות פדראלי (שיעור אחיד) - שיעור של 21%.
- מיסוי דיבידנד בעת חלוקת רווחים לבעלי המניות (מס סניף).
- שליטה וניהול מחוץ לישראל.
- **מס מדינתי (State tax):** משתנה ממדינה למדינה:
 - המס משתנה ממדינה למדינה (בין 0-12.3%)
 - בנבאדה, טקסס, וושינגטון ופלורידה אין מס מדינתי.
 - בניו-יורק המס המדינתי בטווח של 4%-10.9%, תלוי בגובה ההכנסה.

LLC אמריקאי – השלכות מס בישראל

רקע כללי – סוגי תאגידים אמריקאיים

- חברת LLC ושותפות LP הינם גופים שלרוב הינם "שקופים" לצרכי מס והמשמעות היא שחבות המס האמריקאית של ישויות אלו חלה ברמת החברים (Members) ב-LLC, או השותפים שלה ב LP.
- חברת S-Corp – הינה חברה רגילה השקופה לצרכי מס (מיסוי ברמת בעלי המניות). תושב זר לא יכול להיות בעל מניות.
- חברת Inc - חברה הממוסה - ברמת החברה וחלוקת כספים לבעלי המניות ממוסה ככלל כדיבידנד.

LLC אמריקאי – השלכות מס בישראל

החזקה בנדל"ן באמצעות יחיד / LP / LLC

שיעור מס ריווח הון והכנסות משכירות ליחיד חייבות במס פדרלי בארה"ב, כדלקמן:

- **ריווח הון על מכירת נכס המוחזק מעל שנה (Long term Capital Gain):** שיעור מס של 15% / 20% בכפוף לגובה ההכנסה בארצות הברית, בתוספת השלמה למס ריווח הון בישראל (חוזר 5/2004 – ייחוס ההכנסה החייבת של ה- LLC ליחיד לצרכי מס בישראל).
- **הכנסות שכירות:** שיעור מס שולי בישראל על הכנסות השכירות בזיכוי המס האמריקאי או בחירה בחלופה של 15% בניכוי פחת ללא זיכוי מס זר.
- **חיסרון:** חשיפה למס עיזבון בארצות הברית.

LLC אמריקאי – סוגית כפל המס וחוזר 5/2004

- בארצות הברית ההתייחסות ל- LLC לעניין המס היא כאל שותפות כברירת מחדל, דהיינו - חבות המס, וההכנסות וההוצאות בגין פעילות התאגיד וכיוצא באלה, ייוחסו לחברי ה-LLC ומיסוי הכנסות ה-LLC ייעשה ברמת כל אחד מהחברים בו במסגרת דוח המס האישי שלהם.

- עם זאת ככלל ישות מסוג LLC יכולה לבחור להתמסות בארצות הברית כחברה רגילה (אטומה).

- בישראל, ההתייחסות ל- LLC לעניין המס היא כאל חבר בני אדם, כברירת המחדל. רווחים שיחולקו על ידי התאגיד ייחשבו כדיבידנד בידי תושב ישראל.

בעייתיות: בארצות הברית הכנסת ה-LLC תחשב כהכנסת החבר ותתמסה כהכנסת היחיד, בעוד שבישראל ה-LLC הוא אישיות נפרדת. כך, בישראל יחול חיוב במס נוסף בגין בעת חלוקת רווחי ה-LLC ליחיד, בגינם היחיד שילם מס מלא בארצות הברית, ולא יינתן זיכוי בגין המס האמריקאי מכיוון שככלל רשות המסים רואה את ה-LLC כישות נפרדת מחבריו.

LLC אמריקאי – השלכות מס בישראל

חובות דיווח בארצות הברית של LLC

- במקרה בו ה- LLC מוחזק על ידי יותר מחבר אחד יהא חייב אותו LLC לדווח בדוח מס נפרד על פעילותו (לאחר קבלת EIN).
- ה- LLC יכול לבחור לדווח על פעילותו כשותפות וזאת על גבי טופס 1065. בנוסף, ומכיוון ששותפויות הינן ישויות שקופות, על ה- LLC להנפיק לחברים טפסי K-1 בהם מדווחת פעילות ה- LLC לפי השיעור היחסי בו מחזיק אותו חבר. לאחר קבלת טופס K-1 יוכל החבר להכין ולהגיש דוח 1040NR בהתאם לחלקו היחסי ב- LLC.
- לחילופין, ה- LLC יכול לבחור בין אם מוחזק על ידי חבר אחד או יותר, לבחור לדווח כחברה לצרכי מס. במקרה זה ידווח אותו LLC על פעילותו במסגרת טופס 1120 המיועד לדיווח על ידי חברות (C- Corporations). ה- LLC ימוסה במס חברות ולאחר מכן באם יחולק הכסף לחברי ה- LLC, יחוב כ"א מהם ככלל על הכנסה מדיבידנד.

LLC אמריקאי – חוזר 5/2004 – כפל מס במיסוי הכנסות LLC

חוזר 5/2004:

- **בעיית כפל המס** - תושב ישראל שילם מס ללא שתהא לו הכנסה על פי הדין הישראלי. בידי התאגיד קיימים רווחים אשר אינם חייבים, בשלב זה, במס בישראל. בעתיד, כאשר יחולקו רווחים אלו, יראו אותם בידי תושב ישראל כהכנסה מדיבידנד, ללא ניכוי מס בחו"ל במקור, וללא אפשרות לקבל זיכוי ממס זר בהתאם להוראות סעיפים 199-210 לפקודה.
- **פתרון הביניים** - חוזר 5/2004 מאפשר לקזז את המס ששולם בארצות הברית בגין הכנסת ה- LLC אשר מדווח על הכנסותיו בארצות הברית כגוף שקוף לצרכי מס, ברמת הדוח השנתי של החבר או ברמת ה- LLC עצמו, כתלות בשאלת התושבות של ה- LLC לצרכי מס.
- **המגבלות** - החוזר קובע "השקפה" לצרכי קבלת זיכוי מס זר בהקשר של LLC אמריקאי – מטרת החוזר היא טיפול בבעיות הזיכוי ממס זר בלבד, ואין בו כדי לשנות את מעמד התאגיד ל"שקוף" לחלוטין לצורך מס. כך למשל, הפסדים כתוצאה מפעילות התאגיד בחו"ל, לא ייוחסו למחזיק אלא יישארו לקיזוז על פי הוראות הפקודה, ברמת ה- LLC.

חשיפה לכפל מס בהחזקה באמצעות LLC

- **עמדה חייבת בדיווח – עמדה מס' 16/2016 - תושב ישראל אשר מחזיק בישות שאינה תושבת ישראל, הנחשבת בישראל כישות שאינה "שקופה" לצרכי מס בישראל ולעומת זאת נחשבת לישות "שקופה" בחו"ל (כדוגמת ישויות מסוג LLC או S Corporation בארה"ב), אינו רשאי לקזז הפסדים שהתהוו בפעילות הישות הזרה מהכנסתו החייבת, או מהכנסה של תאגיד אחר בהחזקתו, גם אם נחשב כשקוף בחו"ל.**

ע"מ 1861-07-15 גרינפלד נ' פק"ש ים 1

חשיפה לכפל מס בהחזקה באמצעות LLC

- עמדה מס' 50/2017 - יישום ההסדר שנקבע בחוזר מס הכנסה 5/2004 לצורך זיכוי ממס זר בלבד - יחוס הכנסות תאגיד LLC לתושב ישראל אשר מחזיק בתאגיד זה ושבחר ליישם את ההסדר שנקבע בחוזר מס הכנסה 5/2004 באופן שמאפשר לו לדווח על הכנסות התאגיד באופן אישי יהיה לצורך זיכוי ממס זר בלבד ולא לעניין אחר, לרבות קיזוז הפסדים שהתהוו בפעילות ה-L.L.C מהכנסתו החייבת של תושב ישראל וכן לרבות פטורים המיוחסים ליחיד, ושיעורי מס מיוחדים הניתנים ליחיד (כדוגמת סעיפים 122 א ו-125 ג לפקודה).

LLC אמריקאי – השלכות מס בישראל

ע"מ 55858-12-15 יעקב הראל ואח' נ' פקיד שומה גוש דן - (2017)

את הכללים לניכוי הפחת יש לקבוע לפי דין המס בישראל. משמע, לפי סעיף 21 לפקודה, הקובע כי בחישוב המחיר המקורי של בניין, לצורך קביעת הפחת, לא יובא בחשבון מחיר הקרקע שעליה הוקם הבניין - תוך שניתן להעריך את עלות הקרקע ב-1/3 מהעלות הכוללת, וזאת בהיעדר ראיות הקובעות אחרת.

מיסוי השקעות נדל"ן

סקירה כללית- מיסוי הכנסות מהשכרת נדל"ן בחו"ל

יחיד/שותפות/חברה שקופה (משפחתית/בית)

- **הכנסות מעסק/משלח יד**
סעיף 2(1) לפקודה: מס שולי – חישוב מס רגיל (בכפוף להתאמות לעומת חישוב המס שחושב במדינת המקור) – החל מ- 10% ועד 50% (כולל מס יסף).
- **הכנסות מדמי שכירות מחוץ לישראל**
סעיף 2(6) לפקודה: מס שולי – חישוב מס רגיל (בכפוף להתאמות לעומת חישוב המס שחושב במדינת המקור). ככלל החל מ- 31%. לגבי יחיד שמלאו לו 60% - החל מ- 10%.
סעיף 122א לפקודה: חלופת מס בשיעור 15% - לא ניתן לנכות הוצאות (למעט פחת) ולבקש זיכוי מס זר. דגש: חל על כל סוגי המקרקעין (ולא רק על דירות) ולא חל על הכנסה מעסק:

סקירה כללית – מיסוי פעילות השקעה בנדל"ן בחו"ל

122א. (א) יחיד שהיתה לו בשנת המס הכנסה מדמי שכירות מהשכרת מקרקעין מחוץ לישראל רשאי לשלם עליה מס בשיעור של 15%, במקום המס שהוא חייב בו לפי סעיף 121, אם ההכנסה אינה הכנסה מעסק כאמור בסעיף 2(1).

(ב) יחיד שבחר לשלם מס כאמור בסעיף קטן (א), אינו זכאי לנכות הוצאות שהוצאו בייצור ההכנסה מדמי שכירות, למעט פחת, וכן אינו זכאי לקיזוז, לזיכוי או לפטור מההכנסה מדמי השכירות או מהמס החל עליה, לרבות זיכוי כאמור בחלק י' פרק שלישי.

רווח הון

- במועד מכירת הנדל"ן ייווצר רווח הון החייב, ככלל, במס בשיעור של 25% (בכפוף לזיכוי מס זר) ולמס יסוף.

מלכודת המס הכנסה מעסק לעומת הכנסה פאסיבית

- שאלת קיומו של עסק בנדל"ן מחוץ לישראל?

מודל הפעילות -

- היקף הנכסים להשכרה - השפעת פסקי הדין לשם ובירן על מספר נכסים מחוץ לישראל;

- פעילות יזמית של רכישה, השבחה ומכירה;

- החזקת דירה לשם פעילות AIRB&B - לפי פרשנות רשות המסים מדובר על הכנסה עסקית;

- הלוואות משתתפות ברווחים.

מישור אמנות המס

הוראות אמנת המודל של ה-OECD

הכלל – זכות מיסוי ראשונה למדינת המקור

סעיף 6 (הכנסה מנכסי מקרקעין):

- **סעיף 6(1) לאמנת המודל** - הכנסה שמפיק תושב מדינה מתקשרת ממקרקעין (לרבות הכנסה מחקלאות או ייעור) הנמצאים במדינה המתקשרת האחרת, **ניתן לחייבה במס באותה מדינה אחרת.**
- **סעיף 6(2) לאמנת המודל** - למונח "מקרקעין" תהיה המשמעות שיש לו לפי דיני המדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין הנדונים. המונח יכלול, בכל מקרה, נכסים הנלווים אל מקרקעין, משק חי וציוד המשמשים בחקלאות ובייעור, זכויות שחלות עליהן הוראות החוק הכללי הדין במקרקעין, זכות ההנאה מפירות מקרקעין...;
- **סעיף 6(3) לאמנת המודל** - הוראות ס"ק 1 יחולו על הכנסה המופקת משימוש ישיר במקרקעין, מהשכרתם או משימוש במקרקעין בכל דרך אחרת.

הוראות אמנת המודל של ה-OECD

הכלל – זכות מיסוי ראשונה למדינת המקור

סעיף 13 (רווחי הון):

- סעיף 13(1) לאמנת המודל - רווחים שהפיק תושב של מדינה מתקשרת מהעברת מקרקעין הנזכרים בסעיף 6 והנמצאים במדינה המתקשרת האחרת ניתן לחייבם במס באותה מדינה אחרת.
- סעיף 13(2) לאמנת המודל - רווחים שהפיק תושב מדינה מתקשרת מהעברת מניות וזכויות דומות שיותר מ-50 אחוזים מערכן נובעים, במישרין או בעקיפין, ממקרקעין הנמצאים במדינה המתקשרת האחרת, ניתן למסותם באותה מדינה אחרת.

אמנת המס בין ישראל לבין צרפת

חריג לכלל – זכות מיסוי בלעדית למדינת המקור

סעיף 6 (הכנסה מנכסי מקרקעין):

" הכנסה שמופקת ממקרקעין (לרבות הכנסה מחקלאות או מייעור) תהיה חייבת במס רק במדינה המתקשרת שבה נמצאים המקרקעין האמורים."

אמנת המס בין ישראל לבין יוון

חריג לכלל – זכות מיסוי בלעדית למדינת המקור

סעיף 6 (הכנסה מנכסי מקרקעין):

- סעיף 6(1) לאמנת המס: "הכנסה שמפיק תושב מדינה מתקשרת ממקרקעין הנמצאים במדינה המתקשרת האחרת (לרבות הכנסה מחקלאות או ייעור) ניתן לחייבה במס באותה מדינה אחרת".
- סעיף 6(1) לאמנת המס באנגלית:

Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State shall be taxable only in that other State.

אמנת המס בין ישראל לבין יוון

חריג לכלל – זכות מיסוי בלעדית למדינת המקור

סעיף 13 (רווחי הון):

- **סעיף 13(1) לאמנת המס:** "רווחים שהפיק תושב של מדינה מתקשרת מהעברת מקרקעין המאוזכרים בסעיף 6, והנמצאים במדינה המתקשרת האחרת, ניתן לחייבם במס רק במדינה המתקשרת האחרת."
- **סעיף 13(5) לאמנת המס:** "רווחים מהעברת מניות או זכויות דומות שאינן נסחרות בבורסה והן מניות בחברה ש-50 אחוז או יותר מנכסיה הם מקרקעין הנמצאים במדינה מתקשרת, ניתן לחייבם במס רק באותה מדינה. רווחים מהעברת זכות בשותפות, נאמנות או עיזבון, שעיקר נכסיהם הם מקרקעין הנמצאים במדינה מתקשרת, יהיו חייבים במס רק באותה מדינה."

היבטי מס בהשקעות נדלן של ישראלים מחוץ לישראל - סיכום

- מס עיזבון ומס ירושה (למשל ארצות הברית, גרמניה);
- היבטי מס של השקעות בנדל"ן בארצות הברית; מיסוי LLC - חוזר מס הכנסה 5/2004;
- מיסוי פעילות השכרה בחו"ל, דירות AirBNB
- השקעה באמצעות שותפות מוגבלת (הסדר חסר בישראל);
- הלוואות משתתפות ברווחים;
- הכרת דיני המס הזרים וחשיפה לשינוי בשיעורי המס במדינות המקור;
- סעיפים מטיבים באמנות במס – אמנת המס עם יוון, אמנת המס עם צרפת;

AMPELI

TAX LAW OFFICES

תודה לכולם!

שאלות?

צוות המשרד עומד לשירותכם:

0722-405100

054-2651516

meori@ampeli-tax.co.il

www.ampeli-tax.co.il

מגדל ספיר, קומה 17

רח' תובל 40, רמת גן